

TRADITIO ET MODERNITAS

BIAŁOSTOCKI KWARTALNIK OŚWIATOWY

W NUMERZE

- **BIAŁYSTOK WSPIERA LOGOPEDÓW**
Nowatorskie rozwiązanie dotyczące badań przesiewowych
- **POD PATRONATEM PREZYDENTA**
Nowoczesne budownictwo wokół nas" - turniej
- **SUKCESY UCZNIÓW BIAŁOSTOCKICH SZKÓŁ**
Primary School Art Competition
Srebrne Lilie
Jadwigi Andegaweńskiej
- **ZNANE, ALE CZY PAMIĘTANE?**
Z dziejów białostockiego harcerstwa
- **SŁAWNE POSTACIE ZWIĄZANE Z BIAŁYMSTOKIEM**
ks. Zdzisław Peszkowski

Przedstawiamy kolejny numer Białostockiego Kwartalnika Oświatowego „Traditio et Modernitas” – newsletteru Departamentu Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku.

Jego celem jest przekazywanie najważniejszych informacji dotyczących białostockiej oświaty, w której bardzo wiele się dzieje. Każdy numer kwartalnika będzie zawierał informacje dotyczące ciekawych pomysłów, nietuzinkowych rozwiązań wprowadzanych do białostockich szkół oraz projektów edukacyjnych i akcji organizowanych w naszym mieście.

Liczymy na Wasze zainteresowanie i przychylny odbiór kwartalnika.

Prosimy również o czynny udział w tworzeniu newsletteru. Bierzesz udział w jakimś ciekawym projekcie? Wprowadzasz jakieś innowacje pedagogiczne? Propozycje tematów do kolejnych numerów możesz przysyłać na adres e-mail: sekretariat@pracownia.ckubialystok.pl

Redakcja: Jerzy Mantur, Karol Urbański, Joanna Malinowska, Justyna Myślińska, Magdalena Bienasz
Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Henryka Sienkiewicza w Białymstoku
e-mail: j.mantur@ckubialystok.pl

- 3
Życzenia Prezydenta Miasta Białegostoku
- 4
Primary School Art Competition - białostoccy uczniowie nagrodzeni
- 5
Pomoc dla uchodźców z UNICEF
- 6
Szkoła i ja. Idziemy do pierwszej klasy
- 7
Finał turnieju budowlanego "Nowoczesne budownictwo wokół nas"
- 8
Białystok wspiera logopedów
- Srebrne Lilie Jadwigi Andegaweńskiej
- 9
Czysty Białystok
- 10
Akademia Chóralna "Śpiewająca Polska"
- 11
Podlaski Festiwal Nauki i Sztuki
- 12
Murale białostockich szkół
- 13
Znane, ale czy pamiętane?
Z dziejów białostockiego harcerstwa
- 14
Sławne postacie związane z Białymstokiem
ks. Zdzisław Peszkowski - kapelan rodzin katyńskich
- 15
Dzień Pamięci o ofiarach Katynia i Sybiru
- 16
Konferencja Zdrowych Miast Polskich
- 17
Olimpiady COPTIOSH

WAŻNE WAKACYJNE NUMERY ALARMOWE

Wakacje to czas beztrudnego wypoczynku. Zawsze jednak możemy być świadkiem wypadku czy sami mieć nieprzyjemną przygodę – warto wpisać do telefonów komórkowych lub zapamiętać najważniejsze numery alarmowe.

112 – Europejski Numer Alarmowy

999 – Pogotowie Ratunkowe

998 – Straż Pożarna

997 – Policja

Telefony ratunkowe

nad wodą: WOPR – **601 100 100**

w górach: TOPR – **601 100 300 / 18 206-34-44**

GOPR – **985 / 601 100 300**

Grupy GOPR

Beskidzka – **33 82 96 900**

Bieszczadzka – **13 46 32 204**

Jurajska – **34 31 52 000**

Karkonoska – **601 100 300**

Krynicka – **18 471 29 33**

Podhalańska – **18 26 76 880**

Wałbrzysko-Kłodzka – **74 644 70 19**

**NUMER
ALARMOWY**

Drodzy Uczniowie i Nauczyciele

Kończy się kolejny rok szkolny, a wraz z nim moment, w którym możemy spojrzeć wstecz i docenić wszelkie wysiłki i osiągnięcia, jakie włożyliście w minionych miesiącach.

Teraz nadchodzi czas wakacji, czas zasłużonego wypoczynku.

Uczniom życzę, aby były one pełne wspaniałych przygód, niezapomnianych chwil, a także bezpieczne. Niech ten czas pozwoli Wam na odkrywanie nowych miejsc, spotkanie wspaniałych ludzi i realizację Waszych marzeń.

Nauczycielom, chciałbym wyrazić moje głębokie uznanie i podziękowanie za zaangażowanie i poświęcenie. Wasza praca jest niezwykle ważna i wartościowa. Nie zapomnijcie o potrzebie odpoczynku, relaksu i regeneracji sił.

Szczerliwego lata i do zobaczenia w przyszłym roku szkolnym!

*Z wyrazami szacunku
Prezydent Miasta Białegostoku*

SUKCESY UCZNIÓW I NAUCZYCIELI BIAŁOSTOCKICH SZKÓŁ

Primary Schools Art Competition – białostoccy uczniowie nagrodzeni

Primary Schools Art Competition to międzynarodowy konkurs plastyczno-językowy skierowany do dzieci w wieku 6-12 lat, organizowany przez grupę Przymierza Europejskiego funkcjonującą w Komitecie Regionów. Tegoroczna odsłona odbywała się pod hasłem "My Region, My Family". W tym roku, w rywalizacji wzięło udział 10 szkół z 4 państw Unii Europejskiej. Nasze miasto reprezentowali uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 48 im. króla Stefa Batorego.

- W tym roku Komitet Regionów, który jest współorganizatorem tego konkursu wydał broszurę z pracami uczestników - mówi Marta Brzozowska, dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego Nr 5 w Białymstoku, Szkoły Podstawowej nr 48. - Opublikowanych zostało trzydzieści prac. Z tego sześć to prace z Polski, a trzy - to prace uczniów naszej szkoły.

9 maja prezydent Białegostoku Tadeusz Truskolaski uroczyście wręczył laureatom nagrody za udział w konkursie. Pierwsze miejsce zajęła praca przedstawiająca białostockie murale, której autorem jest Paweł Szerszenowicz. Na drugim miejscu uplasował się Lucjan Daniłowicz, a na trzecim - Julian Daniłowicz. Szkoła Podstawowa nr 48 otrzymała tablet, który będzie stanowił uzupełnienie narzędzi dydaktycznych placówki i pozwoli tworzyć relacje z ważnych wydarzeń z życia uczniów tej szkoły.

Pomoc dla uchodźców z UNICEF

– Miasto koordynuje współpracę z UNICEF-em, który wspiera bardzo mocno uchodźców z Ukrainy, przede wszystkim najmłodszych, i dba o ich integrację z mieszkańcami Białegostoku. W ramach tej współpracy dużo już zrobiliśmy i dużo jeszcze zrobimy – podkreślił zastępca prezydenta Białegostoku Przemysław Tuchliński.

W ramach współpracy Miasta Białystok z UNICEF-em białostockie jednostki oświatowe są dodatkowo wyposażane w sprzęt i pomoce, które umożliwiają m.in. wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży – w tym także tych z Ukrainy – oraz poprawiają jakość kształcenia.

61 drukarek trafi do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych (placówki publiczne), a 2 drukarki zostaną przekazane do sal do nauki zdalnej, utworzonych w ramach Centrum Edukacji i Rozwoju w CKU.

Do placówek oświatowych i punktów recepcyjnych, w których mieszkają obywatele Ukrainy, trafi również 800 apteczek pierwszej pomocy oraz zestawy środków higienicznych o wartości około 1 mln zł, otrzymane od UNICEF-u. Będą to 662 instytucjonalne pakiety higieniczne (jeden zestaw przeznaczony jest dla 50 osób) i 1640 higienicznych pakietów rodzinnych (każdy zestaw przeznaczony jest dla czteroosobowej rodziny).

800 apteczek pierwszej pomocy przedmedycznej z przeznaczeniem 1 apteczka dla 20 uczniów) o łącznej wartości ok. 200 tys. zł otrzymają 123 placówki oświatowe, do których uczęszczają dzieci z Ukrainy. Są to 52 przedszkola, 43 szkoły podstawowe, 21 szkół licealnych i technicznych, 2 szkoły policealne i 5 szkół branżowych.

W pakietach znajdują się m.in. płyny dezynfekcyjne, proszki do prania, mydła, szampony, płyny do naczyń, szczotki i pasty do zębów, wybielacz i rękawice.

BIAŁYSTOK SOLIDARNY Z UKRAINĄ

Pomoc psychologiczna

Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego
tel. 85 869 66 82

Fundacja DIALOG
ul. Abramowicza 1, Białystok
tel. 857424090
ukraina@fundacjdialog.pl

Towarzystwo Amicus
ul. Brukowa 28 lok. 8
tel. 85 653 77 53, e-mail:
biuro@towarzystwoamicus.pl

Pomoc prawna

Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, w tym nieodpłatnej mediacji, odbywa się według kolejności zgłoszeń, po umówieniu terminu wizyty.

Zgłoszeń dokonuje się:

1) pod nr tel: 85 869 66 99
poniedziałek w godz. 8.00-16.00,
wtorek-piątek w godz. 7.30-15.30,

2) e-mailowo:
darmowapomoc@um.bialystok.pl

3) na stronie internetowej – możliwa rejestracja w języku ukraińskim.

[Czytaj więcej...](#)

SUKCESY UCZNIÓW I NAUCZYCIELI BIAŁOSTOCKICH SZKÓŁ

"Szkoła i ja. Idziemy do pierwszej klasy"

Ewa Borowska nauczycielka Szkoły Podstawowej Nr 5 w Białymstoku

Ewa Borowska, nauczycielka edukacji wczesnoszkolnej w Szkole Podstawowej Nr 5 im. Władysława Broniewskiego w Białymstoku napisała i z ramienia wydawnictwa Nasza Księgarnia wydała książkę pt. „Szkoła i ja. Idziemy do pierwszej klasy”.

Jest to pozycja będąca odpowiedzią na potrzeby przyszłych pierwszoklasistów (i ich rodziców), dla których szkoła często wydaje się być zupełnie obcym i nieznanym miejscem.

Jej bohaterowie - sympatyczne bliźniaki: Iga i Filip krok po kroku przeprowadzają dzieci przez wszystkie zakamarki i opowiadają o panujących w szkole zwyczajach. Dzięki nim przyszli uczniowie mogą poczuć się lepiej i pewniej przy przekraczaniu szkolnych murów po raz pierwszy.

Książka dostępna jest w sprzedaży w księgarniach w całej Polsce.

Finał Turnieju Budowlanego "Nowoczesne Budownictwo Wokół Nas"

16 maja 2023 roku odbył się finał turnieju budowlanego „Nowoczesne budownictwo wokół nas” zorganizowanego przez Zespół Szkół Zawodowych Nr 5 w Białymstoku. Była to już 9 edycja konkursu, w którym udział biorą najlepsi fachowcy ze szkół budowlanych naszego regionu. W tym roku z zadaniami praktycznymi zmierzyli się uczniowie z Augustowa, Ełku, Ostrołęki, Łap, Bielska Podlaskiego i Białegostoku.

Konkurs objęty był honorowym patronatem Prezydenta Miasta Białegostoku.

Laureaci w poszczególnych konkurencjach:

Technologia montażu systemów suchej zabudowy:

I miejsce: Jakub Olchowik z Zespołu Szkół Zawodowych nr 5 w Białymstoku

II miejsce: Jakub Głowacki z Zespołu Szkół nr 1 w Bielsku Podlaskim

III miejsce: Kryspin Zakrzewski z z Zespołu Szkół nr 1 w Ełku.

Technologia robót malarskich i tapeciarskich

I miejsce: Dominik Lipka z Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 w Ostrołęce

II miejsce: Hubert Marcinkiewicz z Augustowskiego Centrum Edukacyjnego

III miejsce: Jakub Szrage z Zespołu Szkół nr 1 w Ełku

Technologia robót posadzkarskich i okładzinowych

I miejsce: Bartosz Poniatowski z Zespołu Szkół nr 1 w Ełku

II miejsce: Mariusz Rólkowski z Augustowskiego Centrum Edukacyjnego

III miejsce: Jakub Rekosz z Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 w Ostrołęce

Nowatorskie rozwiązanie dotyczące badań przesiewowych

Prezydent Miasta Białegostoku prof. Tadeusz Truskolaski, Zarządzeniem z dnia 9 czerwca 2023 roku podpisanym przez wiceprezydenta Rafała Rudnickiego, powołał do życia Miejski Zespół Wspomagania Dzieci z Deficytami w Rozwoju Mowy i Komunikacji Językowej.

Pełna treść zarządzenia dostępna jest [tutaj](#).

SUKCESY UCZNIÓW I NAUCZYCIELI BIAŁOSTOCKICH SZKÓŁ

Srebrne Lilie Jadwigi Andegaweńskiej

Uczennice Szkoły Podstawowej nr 50 Natalia Anna Maciejczuk z kl. VII, Laura Sobiecka z kl. VIII oraz Małgorzata Karczewska z kl. VIII wywalczyły II miejsce w Polsce i Srebrne Lilie Jadwigi Andegaweńskiej.

Konkurs organizowany jest przez parafię archikatedralną Katedry Wawelskiej wraz z Rodziną Szkół Świętej Jadwigi Królowej. Tegoroczna edycja konkursu odbyła się pod hasłem: „Od Unii w Krewie do Unii Lubelskiej”. Trzeci - centralny etap konkursu odbył się 21 kwietnia 2023r. w Krakowie. Poprzedziły go zmagania szkolne i rejonowe. Do finału weszły 23 drużyny ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Od finalistów wymagana była obszerna wiedza nie tylko dotycząca życia i działalności Jadwigi Andegaweńskiej, ale również rozszerzonej wiedzy z historii Jagiellonów, znaczenia dzwonów wawelskich, historii i planu Katedry Wawelskiej oraz nagrobków królewskich na Wawelu.

[Czytaj więcej...](#)

Oprócz tego Laura Sobiecka została laureatką aż pięciu wojewódzkich konkursów przedmiotowych z następujących przedmiotów: geografia, historia, język angielski, język niemiecki i język polski. Serdecznie gratulujemy!

Sprzątanie z piknikiem

W dniach 20–22 kwietnia odbyło się wiosenne sprzątanie Białegostoku. W akcji Czysty Białystok wzięło udział ponad 11 tys. mieszkańców, którzy w 135 zorganizowanych grupach sprząkali przestrzeń naszego miasta. W sprzątanie swojej okolicy włączyły się przedszkolaki, uczniowie białostockich szkół, ale też indywidualni mieszkańcy. Do pomocy w akcji ruszyli również urzędnicy, którzy w 21 kwietnia sprząkali teren lasów Nadleśnictwa Dojlidy.

– Bardzo dziękuję wszystkim, którzy przyłączyli się do naszej akcji. To wydarzenie proekologiczne, zachęcające do aktywności na rzecz lokalnego środowiska, dlatego cieszę się, że młodzi ludzie uczą się w ten sposób zachowań służących środowisku i przynoszących korzyść naszemu miastu – powiedział zastępca prezydenta miasta Rafał Rudnicki.

Jeszcze przez kilka kolejnych dni po zakończeniu akcji firmy sprzątające odbierały worki z zebranymi w czasie akcji odpadami i przewoziły do spółki „Lech”. MPO Sp. z o.o., Usługi Komunalne BŁYSK Marianna Marczyk, KOMA Sp. z o.o., PUK Hajnówka, Garden-Com Sp. z o.o. nieodpłatnie podjęły się usunięcia śmieci zebranych w czasie wydarzenia.

Po dobrej pracy wszystkim uczestnikom należała się chwila relaksu i odpoczynku podczas sobotniego pikniku edukacyjno-integracyjnego. Liczne atrakcje i dobra zabawa przyciągnęły tłumy. Kolejne wspólne sprzątanie Białegostoku już za rok, w kwietniu.

AKADEMIA CHÓRALNA "SPIEWAJĄCA POLSKA"

We środę 31 maja 2023 roku o godz. 17:00 na Dużej Scenie Opera i Filharmonia Podlaska – Europejskie Centrum Sztuki w Białymstoku im. Stanisława Moniuszki odbył się WYJĄTKOWY koncert chórów uczestniczących w programie Akademia Chóralna „Śpiewająca Polska” pt. „OPOWIEŚCI DLA MAŁYCH I DUŻYCH” PIOSENKI Z BAJEK I FRAGMENTY OPER STANISŁAWA MONIUSZKI.

Zobaczyliśmy na scenie wykonawców w wieku przedszkolnym i szkolnym, łącznie było niemal 500 osób! Wystąpiły 23 chóry z Białegostoku, Ełku i Wydmin.

Inspiracją do organizacji koncertu był Dzień Dziecka, zatem, świętowaliśmy wspólnie ten piękny, niezwykle radosny dzień.

Usłyszeliśmy prawykonanie 9 piosenek z polskich bajek w opracowaniu Pawła Stuczyńskiego oraz 3 utwory patrona Opery i Filharmonii Podlaskiej Europejskiego Centrum Sztuki – Stanisława Moniuszki.

Prezydent Miasta Białegostoku od 17 lat wspiera i współfinansuje działalność białostockich chórów zrzeszonych w programie Akademia Chóralna Śpiewająca Polska.

Chórom towarzyszył zespół instrumentalny, a całość poprowadziła prof. dr hab. Anna Olszewska – kurator projektu Akademia Chóralna „Śpiewająca Polska”.

Pełna lista wykonawców dostępna jest [tutaj](#).

PODLASKI FESTIWAL NAUKI I SZTUKI

„Nauka to więcej niż wiedza” pod tym hasłem odbywał się tegoroczny XIX Podlaski Festiwal Nauki i Sztuki. Rozpoczął się w niedzielę 14 maja 2023 r, na stadionie miejskim w Białymstoku rodzinnym piknikiem. Do 19 maja miłośnicy wiedzy w każdym wieku mogli uczestniczyć w licznych warsztatach, eksperymentach, pokazach.

W organizacji Festiwalu udział wzięło wspólnie 12 publicznych i niepublicznych uczelni wyższych z regionu, także Białostocki Park Naukowo-Technologiczny. Koordynatorem głównym tegorocznego festiwalu jest Politechnika Białostocka.

Program XIX festiwalu został ułożony w taki sposób, że poszczególne dni były dedykowane konkretnym uczelniom, gdzie wówczas odbywają się różne wydarzenia. Np. poniedziałek był dniem Politechniki Białostockiej, wtorek - to dzień Uniwersytetu w Białymstoku, a środa to dzień Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.

Politechnikę, w ramach festiwalowych atrakcji, odwiedziło ok. 2000 zainteresowanych. Podczas niedzielnego pikniku politechnika zaprezentowała druk 3D w medycynie, książkowe origami, konstrukcje robotyczne, mechaniczne, analog łoża marsjańskiego. Natomiast Uniwersytet w Białymstoku przygotował wiele wydarzeń, podczas których można było wykonać eksperymenty biologiczne, zajęcia chemiczne np. o tym jak gospodarować odpadami, poruszona została tematyka bezpiecznej pracy w Internecie, prawnicy mówili o technikach negocjacji. Można było także odwiedzać uczelniane planetarium.

Udział w zajęciach w ramach festiwalu był bezpłatny, jednak ich uczestnicy musieli się zarejestrować. Atrakcje festiwalowe przyciągnęły wielu odbiorców, w tym uczniów wielu białostockich przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Festiwal odbywał się pod patronatem m.in. ministra edukacji i nauki, wojewody podlaskiego, marszałka województwa, podlaskiego kuratora oświaty, prezydentów Białegostoku, Łomży i Suwałk.

Maria Konopnicka

Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego Nr 1 im. Marii Konopnickiej w Białymstoku

Mural autorstwa Alexa Kontry przedstawia postać patronki szkoły Marii Konopnickiej jeżdżącej na łyżwach, ubranej w spódnicę z tkaniny dwuosnowowej charakterystycznej dla Podlasia. Wszystkie symbole inspirowane są książką „O krasnoludkach i sierotce Marysi”. Kolorystyka i metaforyka malowidła to swoisty obraz szkoły.

Motyw jazdy na łyżwach to nawiązanie do short-tracka, dyscypliny sportu, którą trenują uczniowie. Jeden z towarzyszących krasnoludków również ma łyżwy. Inny trzyma tarczę z barwami Białegostoku, a na hełmie ma biało-czerwoną wstążkę. Pozostałe prezentują różne dziedziny, na których koncentruje się szkoła – przedmioty ścisłe, humanistyczne, robotyka i sztuka. Ostatni krasnal odlatuje balonem. To symbol wypuszczenia w świat wykształconych młodych ludzi. W tle muralu można zobaczyć Pałac Branickich, Archikatedrę Białostocką, która jest kościołem parafialnym szkoły.

Z dziejów białostockiego harcerstwa

W roku 2023 środowisko białostockich harcerek, harcerzy i instruktorów obchodzi 110. rocznicę powstania pierwszej drużyny skautowej/ harcerskiej i 100. rocznicę utworzenia chorągwi męskiej i żeńskiej. Z bogatych dziejów wybrałem ważne dokonania białostockiego środowiska harcerskiego. Pierwszy okres obejmujący lata 1913–23 przedstawiłem obszernie w „Traditio et modernitas” nr 2/2022.

Na Białostocczyźnie najwcześniej ruch skautowy został zapoczątkowany w Białymstoku. W 1913 r. z inicjatywy Janusza Gąseckiego, ucznia klasy siódmej rosyjskiej szkoły handlowej w Białymstoku, powstała pierwsza drużyna skautowa. Pierwszym drużynowym był Gąsecki, następnie funkcje tę pełnili Paweł Cichoński i Józef Słomiński, uczniowie rosyjskiej białostockiej szkoły realnej. Drużyna przyjęła imię księcia Józefa Poniatowskiego i prowadziła działalność w konspiracji. Po wybuchu I wojny światowej (1 sierpnia 1914 r.) dalej istniała.

Po zajęciu Białegostoku przez Niemców w sierpniu 1915 r. i ustanowieniu niemieckiej administracji 29 listopada 1915 r. otwarto dwa polskie gimnazja realne – męskie i żeńskie pod dyrekcją ks. dr Stanisława Hałko. W obu szkołach wznowiono pracę skautową.

Drużynowym I Białostockiej Drużyny Skautów im. Księcia Józefa Poniatowskiego został uczeń Edmund Świeżyński, a opiekunem – nauczyciel Stanisław Buzycki.

18 grudnia 1915 r. w gimnazjum żeńskim założono drużynę skautek, drużynową została uczennica Pelagia Szredzińska, a opiekunką – nauczycielka Wanda Judejko. Drużyna przyjęła imię Tadeusza Kościuszki. 21 lutego 1916 r. skautki i skauci obu drużyn złożyli przyrzeczenie na własne sztandary.

Ruch skautowy stawał się coraz bardziej popularny wśród młodzieży. Drużyny były bardzo liczne. Za pośrednictwem nauczycieli gromadzono literaturę skautową. Odbywały się konspiracyjne zbiórki w postaci spotkań kół zainteresowań lub wycieczek krajoznawczych. Spełniano także dobre uczynki. Liczna organizacja uległa szybko dekonspiracji. Władze niemieckie rozpoczęły śledzenie nauczycieli i uczniów oraz prześladowania.

Z datą 26 czerwca 1916 r. wysłano meldunek do Naczelnej Komendy Skautowej w Warszawie i nawiązano kontakty.

[Czytaj więcej...](#)

SŁAWNE POSTACIE ZWIĄZANE Z BIAŁYMSTOKIEM HONOROWY OBYWATEL MIASTA

ks. Zdzisław "Jastrzębiec" Peszkowski kapelan rodzin katyńskich

Ks. prałat Zdzisław Peszkowski, obrońca prawdy o zbrodni katyńskiej i polskiej Golgocie Wschodu, orędownik przebaczenia i pojednania, nauczyciel młodzieży i harcmistrz. Urodził się 23 sierpnia 1918 r. w Sanoku, w rodzinie szlacheckiej Peszkowskich herbu Jastrzębiec. Jego ojciec Zygmunt prowadził w Sanoku niewielką cukiernię. Zdzisław uczęszczał do szkoły podstawowej, a następnie gimnazjum im. Królowej Zofii, które ukończył maturą w 1938 r.

W okresie nauki należał do Związku Harcerstwa Polskiego, był m.in. drużynowym 2. Drużyny Harcerzy w Sanoku i organizatorem ruchu zuchowego.

We wrześniu 1938 r. Peszkowski rozpoczął służbę w Szkole Podchorążych Kawalerii w Grudziądzu. W kampanii wrześniowej 1939 r. służył w 20. Pułku Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego stacjonującym w Rzeszowie. Po agresji ZSRS na Polskę z 17 września dostał się do niewoli sowieckiej. Wraz z innymi oficerami przetransportowany został w rejon Wołoczysk i tam osadzony w obozie przejściowym, a na przełomie października i listopada 1939 r. przewieziony do obozu w Kozielsku.

[Czytaj więcej...](#)

W pierwszym numerze naszego kwartalnika rozpoczęliśmy cykl *Sławne postacie związane z Białymstokiem*, którego celem jest popularyzacja ważnych osobistości historycznych oraz współczesnych.

Kolejną osobą, której sylwetkę prezentujemy, jest kapelan rodzin katyńskich i pomordowanych na wschodzie, świadek historii - ksiądz prałat Zdzisław Peszkowski

19 kwietnia 2005 roku w Auli Magna Pałacu Braniczkich ówczesny Prezydent Miasta, Ryszard Tur podczas uroczystej sesji Rady Miejskiej wręczył księdzu prałatowi Zdzisławowi Peszkowskiemu tytuł Honorowego Obywatela Miasta Białegostoku.

DZIEŃ PAMIĘCI O OFIARACH KATYNIA I SYBIRU

Co roku 13 kwietnia obchodzimy Dzień Pamięci Ofiar Zabrodni Katyńskiej oraz rocznicę drugiej masowej deportacji na Sybir. Z okazji tych dwóch rocznic zastępca prezydenta Białegostoku Rafał Rudnicki złożył kwiaty pod Pomnikiem Mordu Katyńskiego w Parku Konstytucji 3 Maja oraz Pomnikiem-Grobem Nieznanego Sybiraka.

Białystok upamiętnił 83. rocznicę zbrodni katyńskiej i ofiary Kozielska, Ostaszkowa, Starobielska oraz więźniów Kijowa i Mińska pomordowanych przez NKWD w 1940 r. Co roku przy Pomniku Mordu Katyńskiego organizowane są miejskie uroczystości upamiętniające tamte dramatyczne wydarzenia. W tegorocznych obchodach udział wzięli między innymi zastępca prezydenta Białegostoku Rafał Rudnicki, przedstawiciele służb mundurowych, miejscy radni, mieszkańcy.

Pierwsze informacje o masowych grobach polskich oficerów zamordowanych przez Sowieców zostały opublikowane 13 kwietnia 1943 r. przez hitlerowskie władze. To dlatego ten dzień został ogłoszony przez Sejm RP w 2007 r. Dniem Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej.

Katyń przez lata PRL-u był najboleśniejszą „białą plamą” polskiej historii. Rozstrzelanie polskich oficerów, będące realizacją tajnej decyzji stalinowskiego politbiura, rozpoczęło się na początku kwietnia 1940 r. Trwało do połowy maja. Więźniowie obozu jenieckiego w Kozielsku (4,4 tys. osób) wywożeni byli do Katynia. Ze Starobielska (3,8 tys. osób) – do Charkowa, gdzie zabijani byli w piwnicach więzienia NKWD, z Ostaszkowa (6,3 tys. osób) – do Tweru (dawniej – Kalinin). Tam również mordowano ich w piwnicy, zwłoki zaś grzebano w Miednoje. Oficjalnie Związek Radziecki ujawnił prawdę o Katyniu dopiero 50 lat po tej zbrodni – w 1990 roku.

KONFERENCJA ZDROWYCH MIAST POLSKICH

W Białymstoku w dniach 31 maja – 2 czerwca odbyła się XXX Konferencja Zdrowych Miast Polskich „Zdrowie mieszkańców jako element praw człowieka”. Uczestniczyli w niej przedstawiciele samorządów z całej Polski. W tym samym czasie odbywało się też otwarte posiedzenie Komisji Praw Człowieka i Równego Traktowania Związku Miast Polskich. Konferencję zorganizowało Miasto Białystok we współpracy ze Stowarzyszeniem Zdrowych Miast Polskich oraz Wydziałem Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego, zaś otworzył ją 31 maja zastępca prezydenta Białegostoku Zbigniew Nikitorowicz.

W ramach konferencji zorganizowano bloki tematyczne „Zdrowe Miasta – wymiana dobrych praktyk” i „Prawa Człowieka”. Podczas drugiego z nich odbyło się także Posiedzenie Komisji Praw Człowieka i Równego Traktowania Związku Miast Polskich.

Drugiego dnia obrad, podczas posiedzenia Komisji Praw Człowieka i Równego Traktowania ZMP, w ramach bloku Dobre praktyki we wdrażaniu praw człowieka w Białymstoku zaprezentowano efekty badań przeprowadzonych w 2023r. wśród dzieci i młodzieży Białegostoku pt. „Badania socjologiczne jako diagnoza Miasta - Raport Styl życia dzieci i młodzieży 2023 i rekomendacje”. Prelegentem był Jerzy Mantur, Wicedyrektor Centrum Kształcenia Ustawicznego w Białymstoku. Na posiedzenie zaproszone zostały przedstawicielki Rady Kobiet oraz pełnomocnicy ds. równego traktowania z polskich samorządów.

Treść raportu dostępna jest tutaj: [RAPORT](#).

Stowarzyszenie Zdrowych Miast Polskich jest organizacją skupiającą 45 miast i gmin, których władze wdrażają działania związane z promocją zdrowia. Białystok jest członkiem stowarzyszenia od 1993 r.

OLIMPIADY COPTIOSH

Stowarzyszenie Edukacyjno - Oświatowe COPTIOSH, w ramach Centrum Organizacji Przedmiotowo-Tematyczno – Interdyscyplinarnych Olimpiad Społeczno – Historycznych organizuje pięć ogólnopolskich olimpiad adresowanych do młodzieży szkół ponadpodstawowych. Współorganizatorami konkursów są: Prezydent Miasta Białegostoku, XIV LO w Białymstoku oraz wydziały Uniwersytetu w Białymstoku: Wydział Prawa, Wydział Historii i Stosunków Międzynarodowych i Instytut Socjologii. Do tej grupy dołącza także Centrum Kształcenia Ustawicznego w Białymstoku.

Przedsięwzięcie COPTIOSH ma szereg patronów, w tym:

- posłowie do PE: Włodzimierz Cimoszewicz, Tomasz Frankowski, Jan Olbrycht, Radosław Sikorski, Danuta Huebner
- dziekan WP UwB prof. dr hab. Mariusz Popławski, dziekan WHiSM dr hab. Tomasz Mojsik, dyrektor IS UwB prof. dr hab. Małgorzata Anna Bieńkowska
- ich magnificencje rektorzy: Uniwersytetu Opolskiego prof. dr hab. Marek Masnyk, Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu prof. dr hab. Andrzej Kaleta
- posłowie na Sejm RP: Krzysztof Truskolaski, Aleksander Miszalski, Monika Falej, Paweł Krutul
- przewodniczący Rady Miasta Białegostoku Łukasz Prokorym.

Zmagania etapów centralnych w Białymstoku są dobrą promocją grodu nad Białą jako swoistej „stolicy” edukacyjnej kraju w dziedzinie olimpiad społeczno – prawnych. Ostatni już finał krajowy - Olimpiady Wiedzy o III RP odbędzie się 17 czerwca 2023r.

[Czytaj więcej...](#)

Minął rok od wydania pierwszego numeru
Białostockiego Kwartalnika Oświatowego

TRADITIO ET MODERNITAS

prezentującego treści dotyczące edukacji
w naszym mieście.

Przez ten rok mieliśmy przyjemność dostarczać
Państwu informacji, które miały na celu wzbogacić
wiedzę dotyczącą istotnych działań, przedsięwzięć
realizowanych przez szkoły, instytucje działające
na rzecz białostockiej edukacji.

W związku ze zbliżającymi się wakacjami życzymy
Państwu zasłużonego odpoczynku, bezpiecznych
podróży, spotkań z przyjaciółmi i rodziną. Niech te
wakacje będą okazją do tworzenia pięknych
wspomnień.

Zespół redakcyjny

